

България

ИКОНОМИЧЕСКИ БЮЛЕТИН

септември 2023 г.

НА ФОКУС:

БВП И ЗАПЛАТИ

- ✓ Според предварителните изгладени данни на НСИ през второто тримесечие на 2023 г. българската икономика нарасна с 1.8% реално на годишна база. Ръстът през тримесечието се очакваше да бъде по-нисък от този за първото тримесечие (2.3%), поради все още високата и устойчива инфлация, която подкопава потреблението, рецесивни процеси при най-големия търговски партньор Германия, повишение на лихвите за фирмите и др.

През второто тримесечие ръстът на БВП се движеше от крайното потребление, което се ускори умерено - с 1.3% спрямо същото тримесечие на 2022 г., и от инвестициите, чието реално увеличение достигна 3.4% на годишна база. Въпреки че потреблението нарасна умерено, въз основа на голямия си относителен дял (76.5% от БВП) то стабилизира ръста на икономиката като цяло, който допълнително се засили от по-интензивния ръст при инвестициите, въпреки техния много по-нисък относителен дял (19.2% от БВП). Нистина, положителен факт за тримесечието бе ръстът на инвестициите, за трето поредно тримесечие след след седем тримесечия на спад преди това. Освен това и нетният експорт бе положителен, поради годишно свиване на износа с 0.8% и забавяне на вноса с 6.7% (Фиг. 1).

За първото шестмесечие на годината се очертава реален ръст от около 2.0%, а за второто шестмесечие очакваме известно забавяне до около 1.5% в съзвучие с глобалната тенденция. Според нас ръстът за цялата 2023 г. ще достигне 1.8%, оставайки умерено оптимистични за динамиката на икономическата активност през третото и особено през четвъртото тримесечие на годината, когато се очертава струпване на някои рискове – покачване на лихвеното равнище, на цените на енергоносителите, проинфлационни настроения от страна на бизнеса и потребителите, възможна политическа нестабилност и др.

- ✓ Хармонизираната безработица в края на второто тримесечие се задържа на нивото си от края на първото – 4.0% (Фиг. 3). Тенденцията за поддържане на ниска безработица, близка до т.нар. естествена безработица, се предопределя от демографски фактори и отразява понижаващото се качеството на образованието и отворения характер на националната икономиката в ЕС.

На този фон средната работна заплата логично отново се повиши (спрямо края на второто тримесечие на 2022 г.), но осезаемо се забави до 12.6% (от 16.3%), което пак е растеж над темпа на годишната инфлация, но по-умерен и здравословен за икономиката (Фиг 2.).

- ✓ Инфлацията през юли нарасна – от 7.5% към юни (хармонизирана) на 7.8% (спрямо юли 2022 г.), прекъсвайки тренда на спад от края на 2022 г. Базисната инфлация (без храни и горива) също нарасна – от 10.0% на 10.3% през юли. От своя страна потребителската инфлация (по националната методология) продължи да се забавя, като регистрираше малко по-високи стойности от хармонизираната и по-ниски от базисната (Фиг. 3). Причина за все още двуцифрената базисна инфлация е по-бързото спадане при цените на енергията и храните в сравнение с тези на останалите потребителски стоки и услуги. Във фазата на покачване именно енергията и храните движеха инфлацията. Впоследствие тя се разпространи към останалите стоки и услуги, чиито цени сега спадат по-бавно от енергията и храните, с което задържат и общата инфлация на относително високи нива.

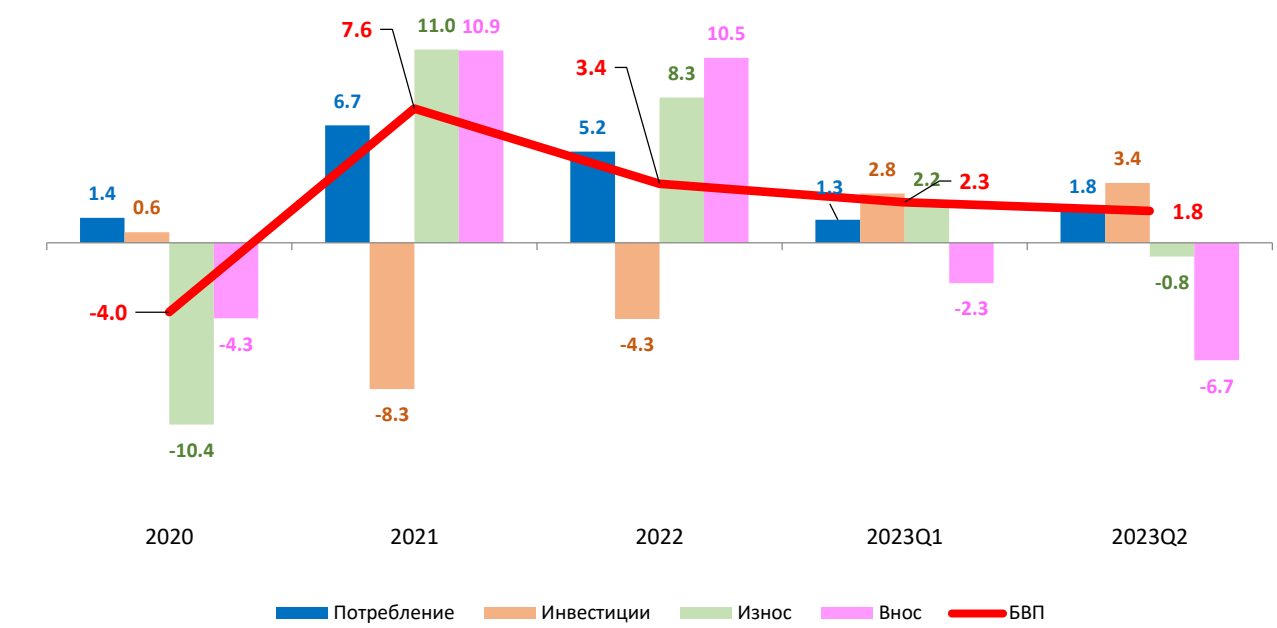
Д-р Емил Калчев, Главен икономист
emil.kalchev@ubb.bg

БВП

Структура на БВП по разходи (% 2 трим. 23г.)

БВП по компоненти на търсенето (% реално, годишно)

Фиг. 1

БЕЗРАБОТИЦА И ЗАПЛАТИ

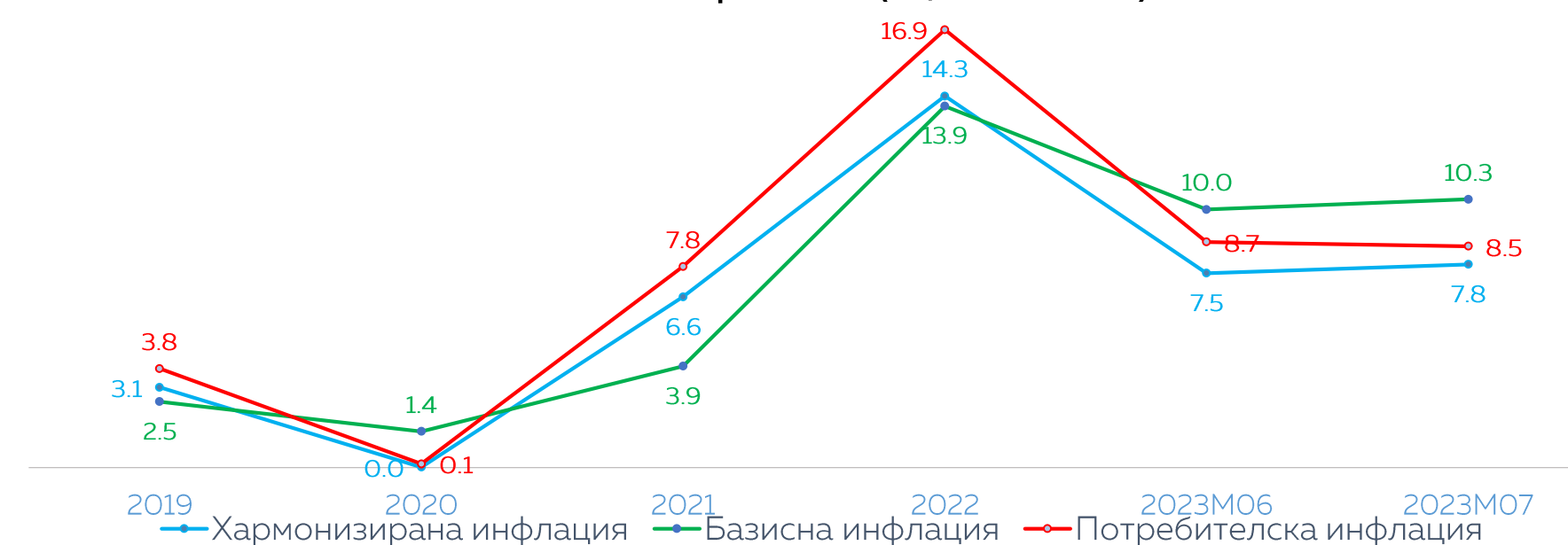
Безработица и средна работна заплата (% годишно)

Фиг. 2

ИНФЛАЦИЯ

Инфлация (% годишно)

Фиг. 3

ИЗБРАНИ ПРОГНОЗИ

	БВП (% реално)			Инфлация (% средногодишно)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Еврозона	3.5	0.6	0.9	8.4	5.6	2.9
Германия	1.9	-0.2	0.5	8.7	6.2	3.0
Белгия	3.2	0.9	1.0	10.3	2.5	3.2
Словакия	1.7	1.2	2.2	12.1	10.8	5.9
Чехия	2.4	0.0	2.7	14.8	10.7	2.6
Унгария	4.6	0.0	3.7	15.3	17.4	6.0
БЪЛГАРИЯ	3.4	1.8	2.3	13.0	9.0	5.0
Полша	5.4	1.7	4.4	13.2	12.2	3.5
Румъния	4.7	2.5	3.2	12.0	9.0	7.0
САЩ	2.1	1.8	0.6	8.0	3.9	2.2
Китай	3.0	5.1	4.5	2.0	0.8	2.1
Турция	5.6	2.4	2.2	72.3	43.4	33.2

Източник: KBC Economics

Редактор: Божидар Гюров, bojidar.gurov@ubb.bg

ОГРАНИЧЕНА ОТГОВОРНОСТ: Отказ от права: Този документ е само за информация. Анализиранията цифрова информация е осигурена от надеждни, институционални източници като КВС, НСИ, МФ, БНБ, ОИСР, ЕЦБ, ЕК, ЕБВР, МВФ, СБ. Обединена Българска Банка (ОББ) приема официално прецизността и пълнотата на изготвените от тях данни. Нито степента, в която хипотезите, рисковете и прогнозите в този материал отразяват пазарните очаквания, нито техните реални шансове могат да бъдат гарантирани. Прогнозите са индикативни. Данните в тази публикация са от общ характер и е само за информационни цели. Тази публикация не следва да се използва като препоръка или предложение за закупуването или продажбата на никакви финансови инструменти и ценни книжа и не представлява предложение или проспект по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти или други сходни регулаторни актове, включително чуждестранни. ОББ и КВС не носят отговорност за точността и пълнотата на тази информация. Повече информация по темите можете да получите при допълнително поискване.